

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.88.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15070 Pani Posłanki Barbary Dolniak, w sprawie funkcjonowania asystencji osobistej realizowanej w ramach corocznych programów rządowych, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Podstawą prawną resortowych Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Organizacji Pozarządowych (dalej jako: „programy”) jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1848). Programy mają charakter subsydiarny, są realizowane przez uprawnione podmioty na zasadzie dobrowolności w ramach rocznych edycji i nie stanowią rozwiązania systemowego, które gwarantowałoby osobom z niepełnosprawnościami dostępność i wieloletnią ciągłość realizacji usługi. W związku z tym kierownictwo resortu nie prowadziło analizy skutków ewentualnych przerw w realizacji omawianego wsparcia.

Racjonalnym rozwiązaniem, które długoterminowo zabezpieczy potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie prowadzenia niezależnego życia jest utworzenie systemu wsparcia opartego na ustawie o asystencji osobistej. Projekt ustawy został przyjęty przez Radę Ministrów 28 października 2025 r. i skierowany do Sejmu. Na posiedzeniu parlamentu 21 listopada 2025 r. odbyło się jego pierwsze czytanie. Obecnie prowadzone są prace w ramach powołanej 4 grudnia 2025 r. nadzwyczajnej podkomisji sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny do rozpatrzenia ustawy o asystencji osobistej.

Podstawowym celem rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami jest systemowe uregulowanie dostępu do tej formy wsparcia. Do najważniejszych założeń tego projektu należą:

- wsparcie ustalane na maksymalnie pięć lat;
- zwiększenie godzinowego wymiaru wsparcia, względem tego, które dostępne jest w ramach programowej asystencji;
- gwarancja realizacji ustawy w każdym powiecie;
- zapewnienie osobie z niepełnosprawnościami swobody w wyborze podmiotu świadczącego jej usługę asystencji (powiat, organizacja pozarządowa), a także gwarancja swobody wyboru samego asystenta;
- wprowadzenie mechanizmu pełnej indywidualizacji wsparcia (zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do wysokiej jakości usług dopasowanych do ich indywidualnych potrzeb – łącznie ze wsparciem w wykonywaniu niezbędnych czynności medycznych po specjalistycznym instruktażu asystenta).

W kolejnych latach po wejściu w życie ustawy realizacja programowej asystencji osobistej będzie kontynuowana na zasadzie komplementarności. Oznacza to, że osoby z niepełnosprawnościami, które nie będą uprawnione do korzystania z ustawowego wsparcia, nie utracą dostępu do tej usługi.

Odnosnie do pytania o podejmowane przez kierownictwo MRPiPS działania, które zapewniłyby ciągłość realizacji usługi asystencji osobistej w ramach programów informuję, że harmonogram dotyczący ogłaszania naboru wniosków/konkursu ofert, oceny wniosków/ofert, podziału środków i podpisywania umów z realizatorami usług, na przestrzeni ostatnich lat został efektywnie zmodyfikowany. W przypadku bieżącej edycji programów stosowne procedury rozpoczęto od ogłoszenia naboru wniosków/konkursu ofert już w I połowie sierpnia 2025 r. Listy zatwierdzonych wniosków/ofert opublikowano w listopadzie, a pierwsze umowy zostały podpisane w grudniu 2025 r. Przekazywanie środków funduszu rozpoczęto w I połowie stycznia br.

Należy wziąć pod uwagę, że z każdą edycją programów znacząco rośnie zainteresowanie ze strony potencjalnych realizatorów wsparcia, co przekłada się na zwiększenie liczby procedowanych wniosków/ofert oraz umów, a w rezultacie wydłużenie całego procesu.

Trzeba przy tym podkreślić, że od 2024 r. osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze wsparcia w formie świadczenia wspierającego, które wprowadzono ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz.U. 2023 r. poz. 1429). Jest to świadczenie pieniężne, którego głównym celem jest zapewnienie większej samodzielności i wsparcia finansowego osobom dorosłym wymagającym pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Beneficjenci świadczenia mogą je przeznaczyć zgodnie ze swoją wolą, np. na finansowanie takich potrzeb jak pomoc w codziennym życiu, w tym usługi asystenckie czy opiekuńcze, właśnie w sytuacji wystąpienia przerwy w realizacji programowej asystencji. Świadczenie wspierające przysługuje osobom z niepełnosprawnościami, które ukończyły 18 rok życia, posiadającym decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia, w której potrzebę wsparcia określono w przedziale od 70 do 100 punktów w przyjętej skali, wydaną w ramach zmodyfikowanego systemu orzecznictwa o niepełnosprawności, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913). Wysokość świadczenia wspierającego jest powiązana z wysokością renty socjalnej i wynosi od 40% do 220% jej kwoty – w zależności od poziomu potrzeby wsparcia.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Maja Nowak
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/